

Aangepast 8 februari 2007

door Arie Vink
oud-CRM
penningmeester-
administrateur

Van schoenendoos tot computer

Hoe heeft het bijhouden van de CRM-administratie zich in de loop van de jaren ontwikkeld. Een bijdrage van een onzer oud-penningmeesters.

REEDS vroeg werd begonnen met voorbereidende werkzaamheden voor het jubileum. Enkele CRM-leden waren in het Gemeentearchief een flink aantal uren zoet met het nodige spuurwerk in het inmiddels vergeelde materiaal van ons koor. Een schat aan informatie brachten zij mee naar de jubileumcommissie, maar wat schetst onze verbazing: over financiële en administratieve gegevens uit die eerste begintijd werd niets gevonden.

Een koopje?

De penningmeester zal natuurlijk ook toen belast zijn geweest met het innen van de maandelijkse contributie, die toen f1,00 per maand bedroeg. Dat was nog eens een 'koopje' zult u misschien denken, maar mag ik u er dan aan herinneren dat velen in die tijd moesten rondkomen van een loon van f6,00 tot f8,00 in de week.

'Elke week een kwartje voor dat koor van jou kan ik eigenlijk niet missen', zal vrouwlief wellicht opgemerkt hebben, waarmee gezegd wil zijn dat ook uitgaven voor een hobby beoordeeld moeten worden in relatie tot het gezinsinkomen.

Naast het innen van de contributie en het regelen van alle uitgaven zal de penningmeester misschien een doos (schoenendoos?) hebben gebruikt om bonnetjes en notities te bewaren tot aan het moment dat de administratie in een kasboekje werd vastgelegd ter verantwoording en controle. Misschien werden 'de stukken' daarna weer in de schoenendoos gekieperd. Hopelijk had hij voor naslag en controle een doos per jaar.

Grote tabellarische boeken

Toen het allemaal omvangrijker werd, was het eenvoudige 'schriftje' van de penningmeester niet meer toereikend om voldoende inzicht te krijgen in de ontvangsten en de uitgaven. Het kasboekje maakte plaats voor grote tabellarische boeken met veel kolommen. Hierin werd het grote aantal geboekte posten per categorie vastgelegd, zodat de penningmeester periodiek in staat was financiële informatie aan de vereniging te verstrekken.

Contributieverplichting

Ook werden deze tabellarische boeken gebruikt voor de contributieadministratie om van het sterk toegenomen aantal koorleden te kunnen nagaan of een iedereen z'n contributieverplichting wel op tijd nakwam.

Alle cijfertjes werden uit het hoofd of met behulp van een rekenmachine getotaliseerd, wat nogal eens opnieuw moest gebeuren omdat het totaal niet klopte.

Het onplezierige deel van de taak van de penningmeester aan het einde van een verslagperiode bestond ook in die tijd uit het aanspreken van die koorleden die hun betalingsverplichtingen niet of niet juist waren nagekomen. Tijdrovend, ondankebaar en vermijdbaar penningmeesterwerk.

Tabellarische boeken

Het zal denk ik zo'n vijftien tot twintig jaar geleden zijn dat de *tabellarische boeken* werden vervangen door een 'doorschrijfsysteem' met behulp van grootboek rekeningkaarten waarop alle financiële handelingen werden geregistreerd. Ondanks de handmatige administratie, de manier van vastlegging gaf een goed inzicht waaruit alle inkomsten en uitgaven be-

stonden en vormde een uitstekende basis voor regelmatige verslaglegging aan het bestuur. Maar was ook onmisbaar voor de jaarlijkse financiële overzichten aan de leden tijdens de jaarvergadering. Toelichtingen en overzichten kwamen geleidelijk aan steeds vaker tot stand met gebruikmaking van de *computer*. Dit leverde een enorm voordeel op, omdat in de computer aanwezige informatie telkens opnieuw aangepast kon worden aan de laatste stand van zaken, die een flinke tijdwinst opleverde.

A screenshot of a computer spreadsheet application, likely Microsoft Excel, displaying a complex financial table. The table has multiple columns and rows of data, with some cells highlighted in blue. The interface includes a menu bar at the top and a status bar at the bottom. The data appears to be organized into sections, possibly representing different financial categories or time periods.

Werkdruk voor penningmeesters

Ondanks de handige rekeningkaarten en geautomatiseerde overzichten bleef de werkdruk voor de penningmeesters voortdurend toenemen. Gelijktijdig ontwikkelden ook de computerprogramma's zich voor financiële administraties in positieve zin en kwamen er toepassingen op de markt die specifiek voor verenigingen en instellingen werden ontwikkeld. Met deze programma's werd het mogelijk binnen één systeem niet alleen de boekhouding te voeren, maar daarin ook de contributieadministratie te integreren. Reeds in het laatste kwartaal van het jaar 2001 besloot het bestuur voor CRM Christelijk Residentie Mannenkoor over te stappen op deze geautomatiseerde manier van werken.

Na de gebruikelijke kinderziekten werd het systeem opgeleverd en operationeel en het vertrouwen is gerechtvaardigd dat daarmee een goede toekomstige basis werd gelegd voor een doelmatige financiële verslaglegging van onze vereniging. Of deze werkwijze de komende jaren zal kunnen trotseren valt gezien de stormachtige ontwikkelingen in 'automatiseringsland' te betwijfelen.